

Stichting Huis Bergh

Jaarverslag 2023

DEFINITIEF

Inleiding

De ‘Stichting tot instandhouding der goederen en rechten van het Huis Bergh’, in het kort Stichting Huis Berg, biedt u hierbij de jaarrekening 2023 aan. Door middel van deze jaarrekening legt de Stichting verantwoording af met betrekking tot het gevoerde beheer in het verslagjaar.

Stichting Huis Bergh was in 2023 gevestigd te 's-Heerenberg op het adres Hof van Bergh 8 (postbus 155, 7040 AD) en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken onder nummer 41047553.

Stichting Huis Bergh, is opgericht op 5 april 1946 door dr. Jan Herman van Heek.

Statutaire doelstelling

Stichting Huis Bergh heeft als statutaire doelstelling ‘het kasteel Bergh met de daarin ondergebrachte verzamelingen als monument van geschiedenis en kunst en de daarbij behorende bossen en landerijen als natuur- en landschapsreservaat voor de gemeenschap te bewaren.

Zij richt haar streven ook op het behoud van andere historische gebouwen, natuurgebieden en terreinen van landschappelijke waarde en kan deze aan haar bezittingen toevoegen’.

Beleidsplan

De werkzaamheden voor het SRR-project hebben het opstellen van een nieuwe visie en een nieuw beleidsplan vertraagd. In 2024 zal een nieuw beleidsplan vastgesteld worden. Tot die tijd werkt de stichting met het beleidsplan 2018-2022.

Activiteiten 2023

In het jaar 2023 heeft Stichting Huis Bergh, in het kader van haar statutaire doelstelling, met name de volgende projecten en activiteiten uitgevoerd.

Restauratie en renovatie kasteelcomplex

In 2023 heeft de stichting de restauratie en renovatie van het kasteelcomplex in het kader van de Subsidieregeling Restauratie Rijksmonumenten 2019–2020 (SRR), verder ter hand genomen. De restauratie vindt plaats onder leiding van de directeur Heidi van Limburg Stirum en de gebouwenbeheerder Abko Zweverink en met als extern adviseur Menno Tillema (voorheen GLK). Er is een planning opgesteld en de financiële projectorganisatie is ingericht. Marjon Nijkamp voert de financiële administratie. De verwachting is dat de restauratie in april 2025 gereed zal zijn.

Veel aandacht is gegeven aan de uitwerking van de plannen om met de op basis van prijspeil 2019 toegekende subsidie in 2024 te kunnen blijven voldoen aan de gestelde eisen voor restauratie van gebouwen, groen en collectie en de verbetering van de toegankelijkheid en verduurzaming. Nader onderzoek is uitgevoerd door adviseurs om grip te krijgen op de problematiek rondom binnenklimaat en verduurzaming en verbetering van de routing en toegankelijkheid van het kasteel. Met deze kennis zijn plannen gemaakt voor de vernieuwing van de inrichting van het kasteel. December 2023 is de omgevingsvergunning op basis van deze plannen aangevraagd en is de projectorganisatie met gemeente, monumentencommissie en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) opgezet. De stichting heeft de ambitie om in april 2025 gereed te zijn met de restauratie aan het kasteel.

Daarom is voortvarend van start gegaan met de voorbereidingen zoals de uithuizing. De uithuizing van de collectie is in oktober 2023 onder begeleiding van collectiebeheerder Frank Jansen, begonnen en was volgens planning gereed in december 2023. Hierbij is samengewerkt met restauratoren, Hizkia, Museum het Valkhof, Paleis het Loo en het CollectieCentrum Nederland (CCNL). Er is gekozen voor een combinatie van opslag extern bij Hizkia en intern in twee speciaal voor de tijdelijk opslag ingerichte ruimtes in het kasteel.

Met de restauratie van de buitenkant van het kasteel kon in oktober 2023 gestart worden aangezien de uit te voeren werkzaamheden niet vergunning plichtig zijn. Voor de verwijdering van het asbest in het kasteel is al eerder een vergunning verleend en deze zal volgens plan in januari 2024 starten. De restauratiewerkzaamheden in het kasteel zullen na de asbestsanering in mei 2024 starten.

In bruikleen geven van de collectie

In het licht van de uithuizing én om de collectie van Huis Bergh zichtbaar te houden voor het publiek is het project; 'De collectie gaat uit logeren opgezet'. Diverse musea met aanverwante collecties zijn benaderd om collectiestukken op te nemen. Dat heeft in 2023 geresulteerd in de volgende bruiklenen; de "Engel van Duccio" naar het Rijksmuseum, "Keizer Karel V" in Het Noordbrabants Museum. In 2024 zullen er werken in bruikleen worden gegeven aan het Louvre, het Catharijneconvent en Elisabeth Weeshuis Museum.

Publieksactiviteiten

Met een tweetal symposia werd het publiek betrokken bij de stichting.

Op donderdag 29 juni vond een symposium plaats met als titel: 'Nieuw licht op Bergh, recent historisch onderzoek naar kasteel, landgoed en bewoners'. Dit symposium werd georganiseerd in samenwerking met Stichting Werkgroep Adelsgeschiedenis. Drie onderzoekers belichten hun recente onderzoeksresultaten over collectiestukken, de familie Van den Bergh en de tuin. Het symposium bood de deelnemers een unieke kans meer te weten te komen over de geschiedenis van het kasteel, het landgoed en bewoners.

Tijdens het tweede symposium "De Toepassing van Goud in Middeleeuwse Kunst in Nederlandse Collecties" werd de restauratie van "De Kroning van Maria" onder de aandacht gebracht. Dit symposium droeg het bij aan kennisdeling in de museumwereld door bijdragen van restauratoren en experts uit binnen- en buitenland.

Motte Montferland

De uitbaters van Hotel Montferland willen op het archeologische Rijksmonument de Motte, eigendom van de stichting, de hotel en restaurantfaciliteiten verder uitbreiden. Sinds 2022 wordt samen met de stichting het adviestraject bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) doorlopen. Om te verzekeren dat de cultuurhistorische en archeologische waarde van de locatie in stand blijft heeft de stichting tot deze actieve participatie besloten. In 2023 zijn de plannen van het architectenbureau Van Roosmalen en Van Gessel voorgelegd aan de RCE. De plannen zullen op advies van de RCE aangepast worden en in 2024 opnieuw voorgelegd worden.

Vooruitblik 2024

- In 2024 zullen de restauratiewerkzaamheden in het kader van het SRR-project van start gaan.
- In 2024 zullen er werken in bruikleen worden gegeven aan het Louvre, het Catharijneconvent en Elisabeth Weeshuis Museum.
- In 2024 zal de stichting beginnen met het verleggen van de focus van kasteel en museum naar kasteel en landgoed.